

111 ani de la nașterea marelui om de știință român Dimitrie Gusti — Sesiune științifică organizată de Fundația D. Gusti, București, 13 februarie 1991

Din inițiativa Fundației „Dimitrie Gusti”, în luna februarie a acestui an, la sediul Academiei Române din București a avut loc o sesiune științifică dedicată împlinirii a 111 ani de la nașterea marelui om de știință român, Dimitrie Gusti.

Scopul acestei sesiuni a fost relevarea importanței și actualității ideilor promovate de Școala Sociologică de la București și rolul stimulatîv al acestora pentru dezvoltarea sociologiei românești în etapa actuală.

În cadrul primei acțiuni desfășurate în Aula Academiei și avînd ca titlu *Actualitatea gândirii sociale a lui Dimitrie Gusti*, au prezentat comunicări acad. Nicolae N. Constantinescu, secretar general al Academiei Române, acad. Ștefan Mileu, prof. Ov. Bădina, prof. Mircea Bulgaru, dr. Septimiu Chelcea, prof. Vladimir Trebici, prof. Ion Iordăchel, dr. Maria Larionescu și dr. Dorel Abraham.

Acad. Nicolae N. Constantinescu a accentuat prin comunicarea prezentată (*Dimitrie Gusti și Academia Română*) momentele de referință din viața și activitatea savantului român, formația științifică de concepție a acestuia și rolul deosebit pe care Dimitrie Gusti l-a avut în cadrul Academiei Române dar mai ales pentru înțelegerea propriei noastre deveniri sociale.

Referindu-se la actualitatea gândirii sociologice a lui D. Gusti, prof. Ov. Bădina a demonstrat ceea ce este actual și de perspectivă în cadrul sistemului sociologic creat cu originalitate de Dimitrie Gusti.

Acad. Ștefan Mileu a prezentat *Relația sociologie — antropologie și Școala lui Dimitrie Gusti* — subliniînd necesitatea abordării interdisciplinare a studiilor de teren. Incursiunea autorului în istoria studiilor realizate de echipele interdisciplinare au avut rolul de a evidenția minuțiozitatea investigațiilor de teren și semnificația lor pentru teoria sociologică și antropologică.

Contribuția lui D. Gusti la elaborarea metodologiei cercetării sociologice moderne, importanța introducerii metodelor cantitative de cercetare și rolul acesteia pentru legitimizarea sociologiei ca știință au făcut obiectul comunicării prezentate în cadrul sesiunii de prof. Mircea Bulgaru (*Locul metodelor cantitative de cercetare în opera lui Dimitrie Gusti*).

Remarcînd activitatea de cercetare monografică a Școlii sociologice de la București de sub conducerea lui Dimitrie Gusti, dr. Septimiu Chelcea a relevat, prin intermediul comunicării sale, actualitatea și valoarea deosebită pentru promovarea investigațiilor sociologice concrete a volumului *Îndrumări pentru monografiile sociologice* elaborat sub direcția științifică a lui Dimitrie Gusti, volum ce rezuma „pe plan de metodă și tehnică de lucru, o experiență colectivă de 15 ani”.

Prof. Vladimir Trebici și dr. Leon Popa (*Școala profesorului D. Gusti și cercetarea sociologică în Bucovina*) a prezentat importanța cercetărilor sociologice din Bucovina în cooperare cu reprezentanții Școlii Sociologice de la București.

Prof. Ion Iordăchel a subliniat actualitatea și semnificația principiilor reformei sociale promovate de D. Gusti pentru etapa de tranziție a României la o societate democratică, iar dr. Maria Larionescu a marcat în cadrul comunicării prezentate (*Cultură — Educație — Democrație, idei directoare în sociologia națiunii. Tradiții românești în perioada interbelică*) perspectiva teoretică din care D. Gusti a abordat cunoașterea și refacerea vieții națiunii, „sociologia națiunii” elaborată de savantul român constituînd o contribuție de prestigiu a epocii interbelice, cu rezonanța unei adevărate profesiuni de credință.

În încheierea lucrărilor primei secțiuni, dr. Dorel Abraham (*Funcții euristice ale metodologiei de cercetare regională: trecut și prezent*) a prezentat succint specificul trecerii de la monografiile sociologice la analiza regională și valoarea euristică a cercetărilor de tip regional pentru studiul proceselor de dezvoltare (eșantionarea în trepte, relația cercetare empirică — cercetare teoretică, tipologiile așezărilor).

A doua secțiune intitulată: *Probleme ale vieții sociale a României în perioada de tranziție* a grupat comunicări realizate pe baza unor studii concrete (investigații sociologice de teren, analiza datelor statistice).

În comunicarea *Dinamica socialului în România contemporană* dr. Dumitru Sandu a prezentat schimbările intervenite la nivelul opiniei publice în cursul anului 1990, ca urmare a derulării evenimentelor politice, sociale și economice.

Dr. Ioan Mărginean și cercet. șt. Gheorghe Socol în comunicarea: *Diagnoza calității vieții* au semnalat o serie de aspecte dificile din sfera nivelului de trai al populației. Pe această linie s-a inserat și comunicarea (*Probleme ale asigurării nivelului de trai în România*) prezentată de cercet. șt. Maria Molnar și Maria Poenaru.

O serie de aspecte sociale ale satului românesc au fost prezentate în comunicarea cercet. șt. Trăilă Gernescu *Schimbări sociale în satul românesc contemporan*.

Dr. Dragoș Buga în comunicarea *Satul gorjan în prezent și în perspectivă* a întreprins o incursiune interesantă în problemele socio-economice ale localităților rurale din ținuturile Gorjului.

Dr. M. Cobianu-Băcanu, G. Stoltz, I. Rain și C. Nanu în comunicarea *Aspecte ale culturii politice la adolescenți și tineri în perioada de tranziție* au prezentat rezultatele unor investigații întreprinse în rândul studenților și elevilor asupra democrației și libertății.

Comunicarea *Vechea organizare administrativ-teritorială a Principatelor Române — O problemă actuală de sociologie a istoriei* ținută de dr. Iancu Filipescu a avut la bază o solidă documentare din literatura de specialitate.

Comunicările prezentate au abordat o arie tematică diversă, evidențind resursele umane incontestabile de care dispune cercetarea sociologică românească.

Viviana Andreescu

Probleme socio-umane ale perioadei de tranziție în România, Sesiune științifică a Institutului de Sociologie al Academiei Române, București, 21—22 februarie 1991

Sub auspiciile Academiei Române, în zilele de 21 și 22 februarie, 1991, s-au desfășurat lucrările sesiunii științifice, cu tema: *Problemele socio-umane ale perioadei de tranziție în România*.

Prima manifestare științifică de amploare, organizată după Revoluția din decembrie 1989 de Institutul de Sociologie al Academiei Române, sesiunea a oferit prilejul unei analize lucide și responsabile a stării sociologiei în momentul de față, a realizărilor și neîmplinirilor mai vechi și mai noi, a deschiderii spectaculoase ce se oferă cercetării din acest domeniu în prezent și în perspectivă.

Interesul pentru problematica pusă în discuție, pentru orientarea și direcțiile de cercetare prezente în sociologia actuală din țara noastră a fost ilustrat de participarea la sesiune, cu comunicări și intervenții în cadrul dezbaterilor, a numeroși și prestigioși reprezentanți ai vieții noastre științifice, a unui important număr de cercetători, cadre didactice din învățământul superior, specialiști din discipline științifice înrudite sau interesate în cooperarea cu sociologia, studenți.

Se poate afirma, cu deplină temei, că tematica sesiunii, a comunicărilor prezentate, substanța intervențiilor din cadrul dezbaterilor au evidențiat caracterul interdisciplinar și interinstituțional al cercetării sociologice, dorința de integrare crescândă a acesteia în procesul practicii sociale, de implicare în rezolvarea problemelor grave cu care se confruntă societatea noastră, vocația sa științifico-teoretică, precum și posibilitățile sale practic-aplicative.

În deschiderea lucrărilor, relevând însemnătatea dezbaterii problematice tranziției în România, a dimensiunilor socio-umane pe care aceasta le ridică, acad. N. N. Constantinescu, secretar general al Academiei Române, a subliniat faptul că sociologiei, ca știință, Institutului de Sociologie, ca unitate de cercetare reprezentativă, cu o bogată experiență, moștenitoare a unei tradiții științifice strălucite, le revin sarcini importante în etapa actuală. Dincolo de dimensiunea sa expozitivă, de prezentare și analizare a unei realități sociale în plină desfășurare, de cea critică, chemată să identifice și semnaleze dificultățile și contradicțiile vieții sociale, sociologia are menirea de a înțelege, explica și interpreta faptele și procesele sociale de a descoperi și decifra raporturile esențiale dintre ele, cauzele care stau la baza lor, sesizând, astfel, și tendințele de evoluție, de dezvoltare. Acestor dimensiuni li se adaugă și cea de prospectare a viitorului, de intuire a sensului în care evoluează societatea, precum și cea aplicativă, de schițare a unor alternative viabile, constructive, a unor propuneri și soluții